

הלכות חנוכה

על פי 'הלכות והליכות' – חלק א' פרק י"ג

מאי (=מהו) חנוכה?

1. נס חנוכה ארע בתקופת...

☐ בית המקדש הראשון ☐ ביהמ"ק השני ☐ בין ביהמ"ק הראשון לשני

2. בתקופה בה ארע נס חנוכה שלטו בארץ ת...

☐ הרומאים ☐ הבבלים ☐ היוונים

3. כתבו 3 גזרות/צרות אותן עשו היוונים ליהודים?

- א. _____
ב. _____
ג. _____

4. כמה זמן נמשכה מלכות בית חשמונאי?

☐ 200 שנה. ☐ מעט יותר מ- 200 שנה ☐ מעט פחות מ- 200 שנה.

5. כתבו בלשונכם מה היה נס חנוכה? (סעיף א')

6. מדוע חנוכה נקרא בשם זה? (סעיף ד')

טעם א': _____
טעם ב': _____
טעם ג': _____

במה מדליקים?

7. א. במה ראוי להדליק גרות חנוכה? (מספרו על פי סדר העדיפות בהלכה).

☐ שמן סויה ☐ שמן זית ☐ נר שעווה

ב. מהו השמן העדיף ביותר להדלקה? מדוע?

מי חייב בהדלקה?

8. מה דין האנשים הבאים לענין גר חנוכה?

כתבו: פטור / חייב

א. קטן: _____ ב. אישה: _____

ג. אב הבית: _____ ד. קטן שהגיע לחנוכה: _____

9. מצוות עשה שהזמן גרמון, כלומר מצוות עשה החלות רק בזמנים קבועים – נשים פטורות - מדוע אם כן נשים חייבות בהדלקת גר חנוכה?

10. מי מאנשי הבית מדליק את גרות החנוכה? (פרטו את המנהגים)

היכן מדליקים?

11. א. היכן הניחו גר חנוכה בזמן הגמרא והמשנה?

ב. היכן מניחים בימינו את גר חנוכה?

מנהג הספרדים: _____

מנהג חב"ד: _____

12. מדוע מניחים את גר חנוכה בטפח הסמוך לפתח משמאל דוקא?

13. באיזה גובה...

א. מצוה להניח את גר חנוכה: _____

ב. יצא ידי חובה: _____

ג. לא יצא ידי חובה: _____

מדוע לא יצא ידי חובה? _____

14. על מה צריכים להקפיד "כדי שיהיה הפר"י? (סעיפים כ"ה-כ"ו)

א. _____

ב. _____

15. על מנת שגרות חנוכה לא יראו כמדורה לכו... (סעיפים: ח', כ"ח)

א. _____

ב. _____

הדלקה עושה מצוה

16. "הדלקה עושה מצוה" - מה הן ההלכות הנלמדות מכלל זה? (סעיפים ל"א-ל"ד)

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

מתי מדליקים?

17. זמן הדלקת נר חנוכה:

- דעת השלחן ערוך: _____
- מנהג חב"ד: _____

18. הדלקת נר חנוכה או תפילת ערבית - מה קודם? מדוע?

19. כמות השמן שיש לתת בנרות:

- דעת השלחן ערוך: _____
- מנהג חב"ד: _____

20. הגיע לביתו בשעת לילה מאחרת מאוד ומצא בני ביתו ישנים - האם יכול להדליק נרות חנוכה? מדוע?

21. מהו 'פלג המנחה'?

- א. שעה ורבע (בשעות זמניות) לפני צאת הכוכבים.
- ב. שעה ורבע (בשעות זמניות) לפני שקיעת החמה.
- ג. שעה ורבע (בשעות זמניות) לפני תפילת מנחה.

22. א. מהו הזמן המקדים ביותר (המתר) להדלקת נרות חנוכה? (סעיף מ"א)

☐ שקיעת החמה ☐ צאת הכוכבים ☐ פלג המנחה ☐ תפילת מנחה

ב. באיזה אופן מתר להקדים הדלקת נרות חנוכה לזמן הנ"ל?

ג. על מה יש להקפיד בהדלקת נרות חנוכה בזמן זה?

פיצול מדליקים?

23. מהו סדר הדלקת נרות חנכה...

א. בלילה הראשון: _____

ב. בלילה השני: _____

ברכות ההדלקה

24. מהן הברכות שמברכים קודם הדלקת נרות חנכה?

א. בלילה הראשון: _____

ב. בלילה השני: _____

25. באיזה אופן יברך 3 ברכות ביום השני?

26. מה נוהגים לומר לאחר הדלקת נרות חנכה? (סעיף מ"ז)

דעת השלחן ערוך: _____

מנהג הספרדים: _____

איסור הנאה מנרות חנכה

27. א. באיזה אופן אסור להנות מנר חנכה ובאיזה אופן מתיר?

ב. מדוע מדליקים את השמש?

28. שמן או פתילות שנשארו מנר חנכה - האם מתיר להשתמש בהן? מדוע?

הדלקת נרות חנכה בבית הפנסת

29. מה דין הדלקת נרות חנכה בבית הפנסת?

א. מדליקים ללא ברכה.

ב. אין חובה להדליק.

ג. חובה להדליק ומדליקים בברכה.

30. הדלקת נרות חנכה בבית הפנסת:

זמן ההדלקה: _____

מקום הנחת נר חנכה: _____

הדלקת נרות חנכה בערב שבת

31. מהם הדברים שיש להקפיד עליהם בהדלקת נר חנכה בערב שבת? (סעיפים נ"ד – נ"ה)

- א. _____
 ב. _____
 ג. _____

32. במוצאי שבת – הבדלה או הדלקת נר חנכה – מה עושים קודם?

- בבית: _____
 בבית הכנסת: _____

הדלקת נרות חנכה מחוץ לבית

33. אדם המתארח בבית חברו בחנכה – כיצד ינהג לענין הדלקת נר חנכה? (סעיף ס')

- לדעת השלחן ערוך: _____
 לדעת האדמו"ר הזקן – _____
 סמוך על שלחנו: _____
 אינו סמוך על שלחנו: _____

34. אב הבית שאינו נמצא בביתו בחנכה – האם חייב בהדלקת נרות חנכה? (סעיף ס"א)

35. בחור ישיבה ספרדי שנמצא בחנכה בישיבה – כיצד ינהג לענין הדלקת נר חנכה?

דינים ומנהגים נוספים בחנכה

36. מה דין הדברים הבאים בחנכה? (סעיפים ס"ב-ס"ה)

- סעודה: _____
 צדקה: _____
 תענית: _____
 מלאכה: _____

37. נהגו הנשים שלא לעשות מלאכה כל זמן שהנרות דולקין – מדוע? (ב' טעמים)

טעם א': _____

טעם ב': _____

38. מהו המקור למנהג אכילת מאכלי חלב בחנכה?

דיני התפלה וברכת המזון בחנכה

39. היכן מוסיפים את על הנסים?

בתפלה: _____

בברכת המזון: _____

40. שכח לומר 'על הנסים' – מה הדין במקרים הבאים...?

א. נזכר לפני שאמר שם ה' בתיקנה: _____

ב. נזכר לאחר שהזכיר שם ה' בתיקנה: _____

41. סמנו רק את הדברים הנוספים בתפלה במשך כל ימי החנכה.

☐ יעלה ויבוא ☐ על הנסים ☐ קריאת התורה ☐ הלל השלם

☐ תפילת מוסף ☐ הלל בדלוג ☐ צדקתך צדק ☐ תחנון.

קריאת התורה בחנכה

42. השלימו: קריאת התורה - תעודת זהות -

הנושא: _____

הפרשה: _____

החמש: _____

מספר העולים: _____

43. הקריאה לחנכה או הקריאה לראש חדש מה קוראים קודם ומדוע? (סעיף ע"ז)

44. שבת ראש חדש טבת - הפטרה של ראש חדש או של חנכה מה קוראים קודם ומדוע?

סכום סדר קריאת התורה בתנכה

על פי 'הלכות ונהליכות' – חלק א' פרק י"ג

התאריך	כמה ס"ת מוציאים?	כמה עולים?	הקריאה
יום א' של חנכה שחל - ביום חול	ספר אחד בלבד	3	קוראים מתחילת הפרשה עד "ביום השני".
מהיום השני ועד היום השביעי [לא בשבת ולא בראש חודש]	ספר אחד בלבד	3	מנהג הספרדים: כהן ולוי קוראים בקרבן היום והישראל חוזר וקורא מה שקראו שוב. מנהג חב"ד: כהן ולוי קוראים בקרבן היום והישראל קורא את קרבן היום שלמחרת.
יום ח' של חנכה שחל - ביום חול	ספר אחד בלבד	3	כהן ולוי קוראים בקרבן היום השמיני והישראל קורא את המשך הפרשה – קרבנות הנשיאים - עד לסיום הקרבנות ופרשת המנוחה (פרשת בהעלותך) – "כן עשה את המנוחה".
שבת חנכה	2 ספרי תורה	7 + מפטיר	שבועה עולים בפרשת השבוע והמפטיר קורא בפרשת הנשיאים את קרבן היום ומפטירין 'רני ושמחי'.
יום ח' של חנכה שחל - בשבת	2 ספרי תורה	7 + מפטיר.	שבועה עולים בפרשת השבוע והמפטיר קורא בפרשת הנשיאים את קרבן היום מ"ביום התשיעי – כן עשה את המנוחה". ומפטירין 'רני ושמחי'.
ראש חודש טבת שחל - בחול.	2 ספרי תורה	4	שלשה קוראים בראש חודש "צו את בני ישראל" והרביעי קורא בפרשת הנשיאים בקרבן אותו היום.
ראש חודש טבת שחל - בשבת.	3 ספרי תורה	7 + מפטיר	נשעה עולים בפרשת השבוע. העולה השביעי קורא בראש חודש. והמפטיר קורא בפרשת הנשיאים - בקרבן אותו היום.

